

Zbornik sudske prakse

Predmet T-296/11

Cementos Portland Valderrivas, SA protiv Europske komisije

„Tržišno natjecanje – Upravni postupak – Odluka o zahtjevu za pružanje informacija – Potrebnost traženih informacija – Dovoljno ozbiljne indicije – Sudski nadzor – Proporcionalnost“

Sažetak – Presuda Općeg suda (sedmo vijeće) od 14. ožujka 2014.

1. *Tržišno natjecanje – Upravni postupak – Poštovanje prava na obranu – Faza prethodnog prikupljanja dokaza koja prethodi upućivanju obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku – Poštovanje općeg načela prava Unije koje propisuje zaštitu od proizvoljnih ili neproporcionalnih intervencija javne vlasti – Obveza Komisije da bude u posjedu dovoljno ozbiljnih indicija za sumnju o povredi pravila tržišnog natjecanja – Ocjena dovoljne ozbiljnosti karaktera indicija*

(čl. 101. UFEU-a; Uredba Vijeća br. 1/2003, čl. 18. st. 3.)

2. *Tržišno natjecanje – Upravni postupak – Zahtjev za pružanje informacija – Naznaka pravnih osnova i cilja zahtjeva – Zahtjev nužne veze između traženih informacija i ispitivane povrede – Margina prosudbe Komisije – Sudski nadzor – Opseg*

(čl. 101. UFEU-a; Uredba Vijeća br. 1/2003, čl. 18. st. 3.)

3. *Sudski postupak – Akt kojim se pokreće postupak – Zahtjevi koji se odnose na oblik – Sažeti prikaz tužbenih razloga – Nedopuštenost*

(Poslovnik Općeg suda, čl. 44. st. 1. t. (c))

4. *Tržišno natjecanje – Upravni postupak – Zahtjev za pružanje informacija – Ovlasti Komisije – Granica – Zahtjev nužne veze između traženih informacija i ispitivane povrede – Javni karakter zatraženih informacija*

(čl. 101. UFEU-a; Uredba Vijeća br. 1/2003, čl. 18. st. 1.)

5. *Tržišno natjecanje – Upravni postupak – Zahtjev za pružanje informacija – Ovlasti Komisije – Ovlast podnošenja zahtjeva koji uključuje formalizaciju zatraženih podataka – Granice*

(Uredba Vijeća br. 1/2003, čl. 18.)

6. *Tržišno natjecanje – Upravni postupak – Zahtjev za pružanje informacija – Ovlaсти Komisije – Granica – Poštovanje načela proporcionalnosti – Rok za odgovor određen poduzeću – Ocjena proporcionalnosti*

(Uredba Vijeća br. 1/2003, čl. 18. st. 3.)

1. Mjere izvođenja dokaza koje je Komisija poduzela tijekom faze prethodnog prikupljanja dokaza u upravnom postupku na temelju Uredbe br. 1/2003, poglavito mjere provjere i zahtjevi za pružanje informacija, svojom naravi podrazumijevaju prigovor da je počinjena povreda te se može očekivati da će imati važne posljedice na situaciju osumnjičenog poduzetnika. Prema tome, važno je izbjegći nepopravljivo ugrožavanje prava na obranu tijekom te faze upravnog postupka jer poduzete mjere izvođenja dokaza mogu imati presudni značaj za utvrđivanje dokaza o nezakonitosti ponašanja poduzetnika koja su takve prirode da uzrokuju njihovu odgovornost.

S tim u vezi ne treba Komisiji nametati da u fazi prethodnog prikupljanja dokaza, uz moguće povrede koje namjerava provjeriti, naznači indicije to jest elemente koji su je naveli da stvori pretpostavku o povredi članka 101. UFEU-a. Takva bi obveza u biti dovela do remećenja ravnoteže između očuvanja učinkovitosti istrage i očuvanja prava na obranu dotičnog poduzetnika koju sudska praksa ustanavljuje.

Iz toga, međutim, ne treba zaključiti da Komisija ne smije biti u posjedu elemenata zbog kojih razmatra mogućnost povrede članka 101. UFEU-a prije donošenja odluke na temelju članka 18. stavka 3. Uredbe br. 1/2003.

Naime, zahtjev za zaštitu od intervencija javne vlasti, proizvoljnih ili neproporcionalnih, u sferu privatnih aktivnosti osobe, bila ona fizička ili pravna, predstavlja opće načelo prava Unije. U svrhu poštovanja općeg načela, odluka o zahtjevu za dostavu informacija mora imati za cilj prikupljanje dokumentacije potrebne za provjeru postojanja i opseg određenih činjeničnih i pravnih stanja o kojima Komisija već ima informacije, a koji čine dovoljno ozbiljne indicije za sumnju o povredi pravila tržišnog natjecanja.

S tim u vezi procjena dovoljno ozbiljnog karaktera tih indicija se mora provesti uzimajući u obzir okolnost da se pobijana odluka donosi u okviru faze prethodnog prikupljanja dokaza koja ima za cilj omogućiti Komisiji da prikupi sve pripadajuće elemente koji potvrđuju ili ne potvrđuju postojanje povrede pravila tržišnog natjecanja te da zauzme prvi stav o smjeru kao i o dalnjem tijeku postupka. Iz tog razloga Komisija ima pravo uputiti zahtjeve za pružanje informacija primjenjujući članak 18. stavak 3. Uredbe br. 1/2003 ili provesti pretrage na temelju članka 20. iste uredbe. Stoga se u tom stadiju ne može tražiti od Komisije da prije donošenja odluke o zahtjevu za pružanje informacija bude u posjedu elemenata koji dokazuju postojanje povrede. Stoga je dovoljno da navedene indicije budu takve da stvaraju razumnu sumnju o nastanku mogućih povreda kako bi Komisija imala pravo zahtijevati podnošenje dodatnih informacija putem odluke donesene na temelju članka 18. stavka 3. Uredbe br. 1/2003.

(t. 35., 37.-40., 43.)

2. Obveza da naznači pravni temelj i cilj zahtjeva za pružanje informacija, koja je Komisiji nametnuta člankom 18. stavkom 3. Uredbe br. 1/2003, predstavlja temeljni zahtjev kojim se želi pokazati opravdanost informacija zahtijevanih od dotičnih poduzetnika, ali kojim ih se također dovodi u položaj da shvate opseg svoje dužnosti da surađuju, istodobno čuvajući njihovo pravo na obranu. Iz toga proizlazi da Komisija može tražiti priopćenje samo onih informacija koje joj mogu omogućiti provjeru mogućih povreda i koje opravdavaju provođenje istrage, a koje su naznačene u zahtjevu za pružanje informacija.

Uzimajući u obzir široke ovlasti Komisije u vezi s istragom i provjerom, na potonjoj je da procijeni potrebnost informacija traženih od dotičnih poduzetnika. Glede nadzora koji Opći sud izvršava nad tom Komisijinom procjenom, pojam „potrebnih informacija“ treba tumačiti u okviru ciljeva zbog kojih su ovlasti za predmetnu istragu i dodijeljene Komisiji. Dakle, udovoljeno je uvjetu povezanosti između zahtjeva za pružanje informacija i moguće povrede, s obzirom na to da se u toj fazi postupka za navedeni zahtjev može legitimno smatrati da predstavlja vezu s mogućom povredom u smislu da Komisija može razumno prepostaviti da će joj isprava pomoći pri utvrđivanju moguće povrede.

(t. 36., 66.)

3. Vidjeti tekst odluke.

(t. 64.)

4. Ako su informacije kao što su poštanski brojevi koji se odnose na točno određenu adresu dostupne Komisiji a da ona ne mora naložiti njihovu dostavu, one logički upotpunjaju informacije koje ima jedino poduzeće. Stoga njihov eventualni javni karakter ne može sprječiti da ih se smatra potrebnima u smislu članka 18. stavka 1. Uredbe 1/2003.

(t. 74., 75.)

5. Kako pod dostavom informacija u smislu članka 18. Uredbe br. 1/2003 treba podrazumijevati ne samo dostavu isprava već i obvezu odgovaranja na pitanja o tim ispravama, Komisija nije ograničena samo na zahtjev za dostavu podataka koji postoje neovisno o svakoj intervenciji dotičnog poduzetnika. Prema tome, njoj je dopušteno poduzetniku uputiti pitanja koja podrazumijevaju formalizaciju traženih informacija.

Međutim, izvršavanje te ovlasti ograničuje se poštovanjem najmanje dva načela. S jedne strane, pitanja koja se upućuju poduzetniku ne smiju ga prisiliti na priznanje da je počinio povodu. S druge strane, dostava odgovora na postavljena pitanja ne smije biti neproporcionalno opterećenje u odnosu na potrebe istrage.

(t. 80., 81.)

6. Zahtjevi za pružanje informacija koje Komisija upućuje poduzetniku moraju poštovati načelo proporcionalnosti i obveza dostavljanja informacija koja se nameće poduzetniku za njega ne smije predstavljati neproporcionalni teret u odnosu na potrebe istrage.

U svrhu procjene eventualno neproporcionalnog karaktera opterećenja nametnutog obvezom odgovora na pitanja u roku koji je odredila Komisija, valja uzeti u obzir okolnost da je poduzeće koje je adresat odluke o zahtjevu za pružanje informacija na temelju članka 18. stavka 3. Uredbe br. 1/2003 ne samo izloženo riziku da mu bude propisana novčana kazna ili periodični penal u slučaju dostave nepotpunih informacija, ili dostave izvan propisanog roku, ili njegove nedostave informacija sukladno članku 23. stavku 1. točki (b) i članku 24. stavku 1. točki (d) Uredbe br. 1/2003, nego također i novčana kazna u slučaju dostave informacija koje Komisija ocijeni netočnim ili „zavaravajućim“ sukladno članku 23. stavku 1. točki (b) navedene uredbe.

Iz toga proizlazi da je ispitivanje prikladnosti roka određenog u odluci o zahtjevu za pružanje informacija od osobite važnosti. Naime, potrebno je da propisani rok može omogućiti da adresat zaista dostavi odgovor i da može osigurati potpunost, točnost i nezavaravajući karakter dostavljenih informacija.

(t. 86., 96., 97.)